

Kommunledningskontoret

Erik Pelling

Svar på interpellation om stöd till unga brottsutsatta

Anders Sehlin (SD) har ställt ett antal frågor om kommunens stöd till unga brottsutsatta.

Hur arbetar skolan, eller SSPF, med att stötta unga som utsätts för brott?

Uppsala kommuns huvudsakliga stöd till unga som utsätts för brott sker via Socialförvaltningens/Ungdomsjourens verksamheter medling och stödcentrum.

Medling innebär att den som utsätts för ett brott och den som begått brottet får möjlighet att mötas och prata om det som hänt.

Vid stödcentrum kan unga brottsutsatta få hjälp med att bearbeta det som hänt, och hjälp med praktiska saker som kontakter med rättsväsendet, information och rådgivning.

Båda dessa verksamheter har ett nära samarbete med skolornas ledning och elevhälsan, i syfte att kunna fånga upp behov av stödinsatser.

Utöver det som beskrivs nedan hänvisas även till *Svar på interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer* (KF 2020-03-13 § 57; dnr KSN-2020-00024).

SSPF

Samarbetsmodellen SSPF (Socialtjänst, skola, polis, fritid) syftar till att tidigt upptäcka ungdomar som ligger i riskzonen för kriminalitet, missbruk, eller annat socialt nedbrytande beteende. I det operativa, vardagliga arbetet används dock SSPF även för att fånga upp behov av stödinsatser. Via SSPF tillfrågas både brottsutsatta och gärningspersoner om de vill ha kontakt med stödcentrum och medlingsverksamheten, och där är det framför allt polisen som informerar och ställer frågan till de unga.

Minst en gång per termin deltar representanter från stödcentrum och medlingsverksamheten i de regelbundna möten som sker inom ramen för SSPF. Syftet med detta är att både informera om stödverksamheterna och att agera bollplank i gemensamma frågor. I SSPF-grupperna finns också god kännedom om stödcentrum och medlingsverksamheten, och det förekommer löpande kontakter mellan SSPF och stödverksamheterna för att hänvisa ärenden eller att diskutera olika frågor.

Båda stödverksamheterna har även nära samarbete med skolornas ledning och elevhälsan och genomför besök på skolorna. Vid dessa besök genomförs både medling och stödsamtal med de elever och den personal som har behov av det. Samtliga skolor i kommunen – både kommunala och privata – har även fått tillgång till ett informationsmaterial som tagits fram gemensamt av stödcentrum och medlingsverksamheten. Där finns bland annat information om vikten av stödinsatser ur ett brottsförebyggande perspektiv, vilka typer av stöd som finns att tillgå, att skolan har möjlighet att hänvisa ungdomar direkt till stödverksamheterna, och hur sådana hänvisningar går till. I februari 2022 startar även en stödgrupp för föräldrar till brottsutsatta barn och unga.

Det är för närvarande (november 2021) fler ärenden än normalt som kommer in till både stödcentrum och medlingsverksamheten. Detta kan delvis förklaras med att, särskilt stödcentrum men i viss utsträckning även medlingsverksamheten, under det senaste året har arbetat en del med att marknadsföra verksamheten och att knyta kontakter med skolor, polis och region. En annan förklaring kan vara att återöppnandet av samhället efter pandemin medfört att fler unga både begår och utsätts för brott, och att det därmed blir fler som har behov av stödinsatser.

Utöver samarbetet mellan SSPF och stödverksamheterna så görs även veckovisa avstämningar kring dessa frågor inom ramen för samverkansöverenskommelsen mellan kommun (socialtjänst) och polis.

Skolan

Förutom samarbetet med SSPF-grupperna så utgörs skolans stöd till brottsutsatta av flera delar. Den första stödinstanten är oftast elevens mentor, men eleven erbjuds även stöd i form av samtal med elevhälsans personal.

Personal från elevhälsoteamet (EHT) har även möjlighet att remittera elever vidare om bedömningen är att de är i behov av förstärkt stöd. Elevhälsans personal är också kontaktperson mot andra förvaltningar i kommunen och till de stödstrukturer som finns, det vill säga SSPF, stödcentrum och medlingsverksamheten.

I de fall där brottsoffer och förövare finns på samma skola ser man vid behov över om det finns möjlighet att hålla isär eleverna genom schemaläggning och grupphantering.

Företrädare för skolan upplever att brottsutsatta omhändertas väldigt väl.

Är styret tillfreds med kommunens arbete med stöd till brottsoffer?

Vi i Mittenstyret är trygga med att många åtgärder sätts in och att socialtjänst och skola har fokus på frågorna. Men när det gäller trygghet och stöd till brottsutsatta kan vi aldrig göra nog mycket. Vi kommer att fortsätta arbetet med att skapa ett tryggare Uppsala.

Finns det någon strukturerad samverkan med andra större kommuner i dessa ärenden?

Det finns flera exempel på hur Uppsala kommun samarbetar med andra aktörer i att stötta unga brottsutsatta, samt att bedriva visst utvecklingsarbete inom området. Samarbetet sker med aktörer på både lokal, regional och nationell nivå.

När det gäller specifika ärenden har Uppsalas medlingsverksamhet ett samarbete med Knivsta kommun, som i stort innebär att Uppsala hanterar Knivstas medlingsärenden.

Dessutom har Uppsala kommuns medlare sedan 2016 arbetat uteslutande med medling, och har därför många gånger en handledande funktion gentemot andra kommuner där det inte finns samma erfarenhet av medling.

Stödcentrum och medlingsverksamheten, som nämnts ovan, ingår i en samverkansgrupp via Länsstyrelsen Uppsala län. I denna grupp ingår olika aktörer som jobbar med brottsutsatta i Uppsala län, till exempel Brottsofferjouren, Barnombudet i Uppsala län, Enköpings kommun, Västerås kommun, Polismyndigheten, kvinnojouren, med flera. Gruppen träffas några gånger per termin och tar upp frågor som rör området brottsutsatta, och brottsförebyggande arbete. Som en del i detta arrangerades den 18 november 2021 en digital halvdagskonferens: *Om ungas brottsutsetthet på internet – näthat, övergrepp och mobbning*.

Stödcentrum samverkar även med Brottsofferjouren Uppsala län i att ta fram broschyrer riktade till föräldrar till brottsutsatta. Dessa aktörer har gemensamt ansökt om medel från Länsstyrelsen Uppsala län för att kunna översätta dessa broschyrer till engelska, arabiska och somaliska.

Vidare så har både stödcentrum och medlingsverksamheten en god kontakt med bland andra Stödcentrum Nordväst i Göteborgs stad, Huddinge kommun, och Botkyrka kommun.

Uppsala kommun har även ett pågående samarbete med Svenskt forum för medling och konflikthantering (SFM), Länsstyrelsen Uppsala län och Länsstyrelsen Stockholm. Samarbetet syftar i huvudsak till att utbyta erfarenheter och att skapa samsyn i olika frågor. De långsiktiga målen att utveckla bättre insatser för brottsutsatta, att stöd till brottsutsatta ska vara likvärdigt oavsett var man bor, och minska risken att de som utsatts för brott också begår brott.

Ett utvecklingsområde är dock att det i dagsläget inte finns några nationella riktlinjer för vare sig stödcentrum eller för medlingsverksamheten. Det innebär att stöd till brottsutsatta inte är likvärdigt över hela landet. De som arbetar inom Uppsala kommuns stödverksamheter lyfter att den här typen av skillnader borde kunna motverkas och utjämnas (ännu mer) inom Uppsala län, till exempel genom framtagande av regionala riktlinjer.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande